

ARMASTAB MEESKONDA: Birute Klaas lubab otsuste tegemisesse kaasata kolleege. Mis pole Jaak Aaviksoo tugevaim külg.

Esimene naine kandideerib ülikooli rektoriks

Ede Schank

ede@ekspress.ee

Birute Klaas (45) julges ain-sana tänavustel Tartu ülikooli rektorivalimistel kandideerida vastamisi praeguse rektori **Jaak Aaviksooga**.

Kui Klaas kolme aasta eest filosoofiateaduskonna dekaaniks valiti, tundus see paljudele uskumatu. Filosoofe, ajaloolasi ja keeleteadlasi polnud veel kunagi juhtinud naine. Ka nüüd kahtleb Klaas, kas ülikool on naisrektori ametisse valimiseks küps.

Üliõpilasesinduse esimees **Madis Tõns** ütleb, et Klaas tegi ülikooli valit-suse liikmetest tudengite jaoks kõige rohkem. Sellepärast esindus tema kandidatuuri üles seadiski.

Aaviksoo juhtimisstiiliga võrreldes on Klaas pehmem. Tema moto on: "Räägi inimestega!" Tudengite kuula-mine võtab palju energiat, kuid tasub end Klaasi meelest ära.

Kunstiajaloo professori **Jaak Kangilaski** sõnul on Klaas kaastund-lik ja arvestav inimene. "Samas on ta piisavalt kindla sõnaga, igas asjas on tal oma kindel arvamus. Taotleb konsensust ning enamasti ka saavutab selle. Vajadusel ei häbene nõu küsida."

Liigeses pehmuses Klaasi ei süüdis-tata. Ta on viimasel ajal avaldanud mitu kriitilist artiklit oma eriala alara-hastamisest.

Sellest hoolimata seadis Klaasi oma teaduskond ühena esimestest üles Aaviksoo kandidatuuri. Näiteks praktilise filosoofia professor **Margit**

Sutrop pole nõus ülemuse kohta arvamust avaldama. "Klaas on küll vä-ga tore inimene, aga valimiste situat-sioonis ei ole ma nõus temast rääkima, sest toetan praegust rektorit."

Birute Klaasi isa on leedulane, ema eestlanna. Vanemad kohtusid välja-saadetutena Siberis Komimaal. Kodust sai Birute kaasa kolm keelt: kumbki vanem rääkis lapsega oma emakeeles, vanemad omavahel ja kolmekesi koos (Birute oli ainus laps) suheldi vene keeles.

Tartu ülikoolis õppis Klaas eesti keelt. Kursuseõde **Mall Hellam** mäletab Birutet kui hästi korralikku tudengit. "Imetlesin seda, kuidas tal kõik asjad olid alati õigeaegselt ja lait-matult tehtud."

Ülikooli ajal oli Klaas edukas tõlki-ja. Lisaks kirjutas ta mitu kaustatäit värssse – enamasti õnnetust armastu-sest inspireeritud melanhoolset luulet. Lõpuks tundus põnevaim siiski keele-teadus. Aastal 1988 kaitses Klaas väi-tekirja eesti ja leedu keele võrdlevast tüpoloogiast. Pärast seda asus tööle õppejõuna ja pidi õpetama venelastele eesti keelt. 90ndate alguses oli ta neli aastat Helsingi ülikoolis eesti keele õppejõud. 1997. aastast juhtis ülikooli keelekeskust ning kaks aastat hiljem valiti ta professoriks.

Klaas on uhke, et tema kaks last leidsid iseseisvalt neid huvitavad eri-alad. Tütar **Maarja** õpib Tartus vii-masel kursusel etnoloogiat ja täiendab ennast Helsingis kultuuriantropo-loogias. Poeg **Hannes** aga astus suvel sisse riigiteadustesse ning teenib prae-gu kaitseväes.